

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 Oslo

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.: 200501903	Dok.nr.: 83
Arkivkode: 840.4	Dato: 24.3.06
AMS	

Vår ref:#97495/1 Deres ref:200501903-/EVI Oslo, 21. mars 2006

Høringsvar: Ansattes yringsfrihet (arbeidsgrupperapport 21. desember 2005)

NITO viser til departementets høringsbrev datert 23. desember 2005.

NITO vil i store trekk slutte seg til forslaget om nye lovregler vedrørende yringsfrihet og varslere. Det er spesielt gledelig at departementet har innarbeidet den generelle yringsfriheten i loven og at utgangspunktet for varsling er retten til å varsle og ikke, slik det var foreslått av Bondevik-regjeringen, et utgangspunkt i lojalitetsplikten overfor arbeidsgiver.

Etter NITOs oppfatning er det svært viktig å verne om de ansattes yringsfrihet direkte i arbeidsmiljøloven. Selv om disse reglene ikke endrer gjeldene rett hva gjelder yringsfriheten, vil en lovfesting fastslå på en klarere måte at yringsfrihet og varslingsrett er tilstede og at slik rett skal kunne benyttes uten represalier.

NITO er enig i at tvister om yringsfrihet, varsling og eventuelle gjengjeldelser skal behandles av domstolene og at det derfor ikke foreslås noe eget organ for slike saker. NITO vil samtidig peke på at Arbeidstilsynet må få tilstrekkelig ressurser og kompetanse til å utøve sin veiledningsplikt og sitt tilsynsansvar på dette fagområdet.

NITO vil her kommentere de enkelte paragrafer.

§ 2-4 Arbeidstakers yringsfrihet

NITO støtter forslaget.

§ 2-5 Varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten

Det er positivt at retten til å varsle om kritikkverdige forhold slås fast. Etter NITOs oppfatning er imidlertid første ledd samt første setning i annet ledd tilstrekkelig.

Opprømsningen om hva det skal tas hensyn til ved offentlig varsling bør utgå. Det er viktig at ikke lovbestemmelsen utformes slik at varsling til offentligheten begrenses og annet ledd vil etter vår oppfatning kunne medvirke til at arbeidstakere i ennå større grad enn i dag, vegrer seg mot å varsle om kritikkverdige forhold til offentligheten. Det er neppe hensikten med denne lovbestemmelsen. En liste over momenter slik det står beskrevet her, vil heller ikke være uttømmende slik arbeidsgruppen selv uttaler.

Etter NITOs syn bør det i denne bestemmelsen tilføyes noe om arbeidstakernes plikt til å varsle offentlige tilsynsmyndigheter om kritikkverdige forhold. Arbeidsgruppen har vurdert dette og kommet til at det ikke

er nødvendig å ta dette inn. NITO mener det er nødvendig med en presisering her, fordi tilsynsmyndigheter og andre relevante offentlige organer er en del av det offentlige og bestemmelsen kan derfor, slik den står, bli misoppfattet.

§ 2-6 Vern mot gjengjeldelse for ytringer.

NITO støtter forbudet mot gjengjeldelser. Det er positivt at forbudet mot gjengjeldelse omfatter både ytringer og varsling. NITO støtter videre forslaget om delt bevisbyrde i spørsmål om gjengjeldelser samt muligheten for å kreve oppreisning dersom gjengjeldelse allikevel skjer.

§ 3-6 Plikt til å legge forholdene til rette for varsling.

Det er positivt og viktig at det foreslås en plikt for arbeidsgiver til å legge forholdene til rette for varsling, men bestemmelsen blir for tannløs, når det avsluttes med "dersom forholdene i virksomheten tilsier det". Etter NITOs oppfatning vil det i enhver virksomhet være en forutsetning for å få til reell varslingsrett at arbeidsgiver legger forholdene til rette for dette. NITO foreslår derfor at "dersom forholdene i virksomheten tilsier det" tas ut.

NITO er enig i at plikten til å legge forholdene til rette, begrenses til varsling og ikke omfatter ytringsfrihet generelt.

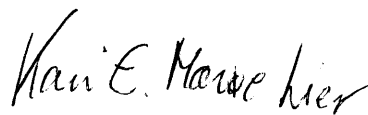
§ 13 g (forvaltningsloven)

NITO støtter forslaget.

Med vennlig hilsen



Marit Stykket
President



Kari E. Mærøe Lier
Arbeidslivssjef

Telefon 22 05 35 69
kari.lier@nito.no